

ЕМИЛИЯН СТАНЕВ

САМИ

chitanka.info

1

Черното като смола зверче лежеше сред тясната площадка като коте, свило крачка под коремчето си. Тънкото му тяло изглеждаше в тъмнината още по-дълго, прилично на чепат клон, свлечен от пороите ведно със сухите листа и съчки, закачени тук-там по скалите. Само очите му, които светеха като фосфорни зърна, го издаваха.

Те гледаха надолу в пропастта, където еднообразно плискаше реката. Натам беше извърната и неговата плоска глава, сякаш зверчето не знаеше какво има напреде му.

Но като постоя няколко минути тъй, то изведнъж трепна и дългата му опашка удари тревата.

От носа на скалата се чу заплашително шиптене, след което последва бърз трясък, като че щракаше ударник на голям револвер.

Зверчето се озъби, опашката му се заметна в тревата, очите му злобно се впиха в големите, огненочервени очи на бухала, който стоеше на каменния нос и не изпуцаше нито за миг движенията му.

Той беше се наежил там, приличен на голяма тъмна топка, която се поклащаше. Очите му зловещо светеха, сякаш в орбитите им горяха пожари. Техният неподвижен поглед излъчваше потискащ и зашеметяващ пламък. Но бялката не се боеше — синкаво-зеленият блясък в нейните очички бе студен и остър. Той се забиваше в огнените зеници като стоманено острие. Когато тя се озъбваше, белите ѝ зъби святкаха в тъмнината, а по тялото ѝ пробягваха хищни тръпки, като че по него минаваше електрически ток.

Изведнъж от горния край на скалите, дето дремеше черната неподвижна гора, излетя една сянка. Тя се устреми насреща към селцето, ала внезапно се повърна и се впусна към площадката.

Но бялката я забеляза навреме и със светкавичен скок се мушна в една цепнатина на скалата. Тя стоя там, докато бухалката безшумно отлетя към своето гнездо. Бялката знаеше, че с настъпването на деня двете птици не ще бъдат тъй опасни.

От няколко седмици тя следеше тяхното прибиране и търпеливо очакваше удобната минута да ги нападне. Долу, в каменистата урва, се намираще леговището ѝ. Съседството с двете птици беше невъзможно. Те отнемаха плячката ѝ и царуваха през нощта над цялата околност. Техните очи плашеха зверчето и същевременно възбуждаха кръвожадността му.

Когато се измъкна от цепнатината, бялката отново зае предишното си място и сега без хитрини и преструвки погледът ѝ не се отделяше от черния силует на бухала.

Постепенно той ставаше тъмнокафяв, защото започна да се разсъмва. Скалите вече се белееха. Вкочанената от мраза земя се обвиваше от леки пари. Водите на реката не искряха, както по-напред, когато мракът не беше се вдигнал, а добиваха бистра и студена синина. Тънкият пласт облаци бавно се разпокъсваше и мътното като изпотено огледало небе се огледа във водите. Светлината на деня се смесваше с унилите лъчи на изтънелия полумесец, увиснал като сребърна вежда над далечните, все още спящи гори. Насреща в селцето заскърцаха вратни, чуваха се човешки гласове, дрънкаха котли и мучеше добитък. Светлинките по прозорците гаснеха.

Очите на голямата, неподвижна птица също гаснеха. Кървавочервената им жар изчезна и сега те приличаха на янтарни зърна. Тъмноръждивите ѝ гърди с всички неуловими оттенъци на нощта личеха все по-ясно. Облите ѝ зеници се свиваха, понякога тя примигваше или бавно затваряше очите си като човек, който се готви да въздъхне. Бялата светлина я ослепяваше. Но тя не се решаваше да се прибере в гнездото си и търпеливо наблюдаваше своя враг.

Така изминаха още няколко минути.

На изток хоризонтът се разжари. Червена светлина удари върховете на гората, жълтите варовити скали порозовяха. Сврака зацърка наблизко, в шубрака край реката зашумя кос. Ято скорци със свисък прелетяха над скалите.

Бялката пропълзя към носа на скалата, приближи бухала на един скок и като му показва зъбите си, поиска да го ухапе за гърлото. Но той отстъпи, надигна се и я удари с широкото си крило. В нейните зъби остана само снопче от меката му перушина. Бялката го изплю и отново нападна.

Сега бухалът бе на самия край на носа. Той се дръпна назад, разпери криле и като описа къса и остра дъга, неочаквано връхлетя врага си откъм скалата.

Зверчето се озова на върха на носа. С предните си крака дращеше скалата, зашеметено от ударите на крилата, които го бръскаха като метли. То започна да пищи и с всички сили се стремеше да се измъкне назад. По бялата му гушка се появи червено петно. Там бухалът бе успял да го засегне със силния си, приличен на лапа крак. Меката му козина се разчорли и то напомняше косматото кълбо, залепено в скалата.

Изведнъж то се откъсна оттам. Бухалът беше го ударил с клюна си по главата и сега зверчето се търкаляше в пропастта омачкано, изтощено, ала все още неутолимо свирепо.

След минутка то стоеше на сипея под скалите, лижеше раните си и злобно поглеждаше нагоре. После бързо се скри в урвата, дето беше дупката му.

Настръхнал и ожесточен, бухалът остана на носа, като въртеше котешката си глава.

Двойка керкенези с писък изхвъркнаха из скалите. След тях уплашено изплющяха крилете на гълъб. Сойки започнаха да се спущат към реката, една след друга, със свити криле. Мразовитият въздух звънтеше под напора на падащите им тела.

Изведнъж една от тях забеляза бухала и тревожно изкряска. Тя се изви и кацна близо до него, надавайки все по-силни и нетърпеливи крясъци. За минутка в гората се вдигна страшна врява. Косовете уплашено чипкаха, свраките бързо прелитаха към скалите. От високите тополи на селцето, където бяха се разположили гарваните, се виждаха черни силуети на птици, които идеха насам. Тяхното дрезгаво грачене звучеше като боен вик.

Напразно бухалът се мъчеше да литне към гнездото си. Пъстро ято от разтревожени птици се въртеше над него и всеки път, когато той се опитваше да хвъркне, гарваните го кълвяха с тежките си човки, а сойките се пъхаха под крилете му.

Той прехвъркваше от скала на скала, съскаше като змия, щракаше с клюн, протягаше крак да пипне някоя нахална сврака, но в това време друга го кълвваше по гърба. Най-последно, разперушинен и

уморен, успя да се свре в една вдлъбнатина на скалата и оттам гледаше с големите си изплашени очи.

Едва към обед гладът накара птиците да го оставят на мира. Тогава бухалът тежко отлитна нагоре, в дълбоката дупка на скалата, прилична на малка пещера, в чието тъмно дъно светеха очите на бухалката.

Като се приближи до нея, той сложи главата си на мекия ѝ като кадифе гръб. Тихи, нежни звуци, напомнящи гукане, изпълниха влажната и студена дупка. Двете птици се гледаха като котки и в техните очи горяха пламъците на страстна, неутолима любов, сякаш самите им души пламтяха.

2

Така прекарваха дните, скрити от бялата светлина. Но ушите им долавяха всички звуци от дневния свят. Чуваха подсвиркванията на косовете, непрестанното бърбене на сойките, които виеха гнездата си, дълбоките и глухи като стонове гугукания на гълъбите. Гората се огласяше от птичи гласове, сякаш от сутрин до късна вечер там ставаше някакъв празник.

Изтомлени от страстта, двете птици дремеха свити една до друга, неподвижни като древни божества.

През тесния отвор на дупката се виждаше селцето с белите стълбове дим над къщите, воденичният яз под него, огрян от пролетното слънце, златистозелените ниви и далечните гори, които всеки ден ставаха все по-червеникави. По пътя долу под скалите често се чуваше плачливо скърцане на кола и тежки стъпки на добитък. Следобед шумът на реката се усилваше. Тя прииждаше от разтопените в планината снегове. Тогава откъм гората се промъкваше топъл, влажен полъх, замирисваше на гнила шума и дъб, а вечер потъмнялата земя изглеждаше под лъчите на луната сиво-зелена и мършава.

Двете птици се измъкнаха от дупката и безшумно хвъркнаха в нощта. Отначало летяха между клоните на гората, като че искаха да се скрият една от друга. Бухалката летеше напред, надаваше от време на време тихи, гърлени звуци, напомнящи човешки смях. После те се издигаха над върховете на гората и бързо се устремяваха към пълноликата луна, сякаш искаха да се изпепелят в нейната златиста жар.

Нощта наново разпалваше любовта им. Хрипливият хохот на бухала постепенно се превръщаше в глухо и страстно гугучене. Той се издигаше над женската и като я блъскаше с криле, стремеше се да я събори на земята, но тя ловко го отбягваше. Тогава той кацаше на някой клон и оттам я зовеше с дълбокия си глас, който караше заспалите птици да се разбудят и настръхват.

Често се спущаха над нивите, примамени от писъка на някоя мишка или от бързата, неуловима сянка на младо зайче, излязло да поиграе на открито. А след полунощ гонеха прелитащите откъм планината патици, които се връщаха на север, към Дунава.

3

Веднъж те се носеха над гората като хвърчила, пуснати в нощта. Тежки сенки от новата зеленина лежаха по земята. Гората тъмнееше, изкласилите ниви изглеждаха сребърносиви. Месецът изгря късно на запад, ощърбен и далечен. Снежният връх на планината се виждаше като голям бял цвят, плувал в лунната светлина. В шубраците край реката пееше славей.

Сега летяха поотделно. Любовта им бе преминала и в дупката на скалите немошно лежаха три снежнобели пухкави бухалчета.

Мъжкият се насочи към нивите, дето се белееше пустият път. Носеше се ниско край слоговете, заслушан в тихия шепот на майската нощ.

Женската летеше край реката, като се държеше по-далече от водата. Но понякога сянката ѝ се мяркаше във вира и тогава оглушителният ек на жабите спираше като по даден знак. Тя ги ловеше из тревата и бързо ги отнасяше в гнездото си. Тоя лов поглъщаше цялото ѝ внимание. Няколко пъти тя кацва по върбите да си почине и да дебне един таралеж, който шумеше наблизко.

Минаваше полунощ и рогатият месец докосна тъмните гори. Скалите отхвърлиха грамадните си сенки зад реката. Водите на реката потъмняха. Наоколо всичко се смълча, като че и самата нощ заспа. Светлината на месеца стана мътна и болна, а небето се покри с пари.

Острият слух на женската долови откъм скалите слаб шум. Дребни бучици пръст и камъчета се отрониха оттам.

Тя размаха криле и с всички сили се понесе към гнездото.

Нещо тъмно изскочи из дупката. Пред него се търкулнаха две бели къмба и полетяха към пропастта. Женската връхлетя върху зверчето и в миг заби ноктите си в гърба му, но бялката се изви като змия и я ухапа за гушата. Двете се свлякоха по стръмната скала. Шумът от борбата заглъхна долу, в пропастта. Там те се мятаха, словени в едно. Крилете на птицата се размахваха и блъскаха в земята, а зверчето пицеше и се мъчеше да се освободи от могъщите нокти,

които пронизваха тялото му. После всичко утихна. Само в гъстия бурен до пътя се чуваше уплашеното шиптене на едното бухалче, което бялката беше съборила от гнездото, без да прегризе шията му.

4

Оттогава мъжкият прекарваше дните си при него, скрит в бурена. Орляците свраки и сойки се въртяха наоколо по цял ден. Само високите стъбла на бъза и копривата го запазваха от техните клюнове. Те го скриваха и от очите на селяните, които минаваха по пътя. Той ги гледаше учудено с мрачните си очи. Хората не го плашеха, понеже никога по-рано не беше ги виждал толкова отблизо. Отначало ги посрещаше недоверчиво и се приготвяше за борба, но после спокойно проследяваше между стъблата на бурена босите им крака.

Малкото бухалче лежеше до него и за да го пази от влагата, той го покриваше с крилете си. Двете птици дремеха, затоплени от майското слънце, между отгналите в роса бурени, приспивани от равния ромон на водите, и търпеливо чакаха нощта. Тогава бухалът напущаше своето скривалище и неспокойно се въртеше наоколо, да се убеди, че никаква опасност не заплашва малкото. Той все не смееше да се отдалечи. Всеки шум го караше да настръхва. Край реката ловеше жаби, гонеше майските бръмбари по ливадите, но щом се увлечеше, веднага напущаше жертвата си и бързаше да се върне при бухалчето.

Една вечер той забеляза, че по пътя върви човек. Това беше селският свещеник, който се връщаше от коситба. Той си отиваше в селото, метнал на рамо косата. Като приближи мястото, попът се спря да запуши.

Той извади огниво и зачатка. Няколко пъти бухалът мина ниско над чорлавата му глава, но попът не го забелязваше и продължаваше да удря кремъка и да мърмори.

Искрите от огниво и чаткането на желязото се сториха заплашителни на птицата.

Като запали праханта, попът я сложи в коравата си шепа, доближи я до цигарата и сладко засмука.

Изведнъж нещо докосна шапката му и едва не я събори от главата му.

Попът трепна и уплашено се огледа. Но освен блясъка на водата и обвитите в тъмнина скали не видя нищо друго. Той понамести шапката, измърмори и се приготви да се махне по-скоро оттук, ала преди да тръгне, нещо тежко го бухна в гърба.

Той извика от страх и хукна в тъмнината. Бухалът го проследи чак зад реката. Попът подтичваше и уплашено потреперваше. После птицата го остави и се върна при малкото. Сутринта се прибра в бурена и задряма.

Някакви стъпки по пътя я накараха да отвори очи.

Идеше човек. Той се спираше често, после пак тръгваше насам. Бухалът се наежи и протегна напред котешката си глава. Слънчевата светлина го ослепяваше, но все пак той видя човешката фигура да се приближава в огнена мъгла, като тъмна маса с грамадни размери. Тя дойде съвсем близо.

Едно страшно и брадато лице надвисна над бурена. Птицата позна снощния си враг и впи очите си в него, но попът не я забеляза. Очите му ту шареха из бурена, ту поглеждаха към скалите. По едно време той повдигна ръка да снесе косата от рамото си. В тоя миг бухалът изщрака с клюна си в самите му крака.

Попът се дръпна назад и се вторачи в бъза. Между неподвижните стъбла го гледаха две обли червени очи.

— Ай! — извика той. — Сатана! — И като настръхна, хвана косата и я стовари в гърба на птицата. Тя разпери криле и се обърна по гръб. Попът закрепця и жестоко размаха косата:

— На̀ ти тебе, поразнико проклети! На̀!

Като се убеди, че бухалът е мъртъв, той ритна трупа му на пътя. След това забеляза малкото и го смачка с крак.

После метна косата и си тръгна. Вървеше и от време на време потръпваше, сякаш отново виждаше големите очи на бухала. На едно място той се спря и облекчено въздъхна.

На пътя остана да лежи тялото на бухала, прилично на чудно нашарено кадифе, метнато върху пясъка. До него се търкаляше смачканото бухалче.

Слънцето взе да напича. Росата се вдигна. Скалите прибраха късите си сенки към сипея и дивите гълъби престанаха да гугукат горе в неподвижната гора.

Голяма зеленикава жаба предпазливо заскача из тревата край пътя. Златистите ѝ очи се опулиха в мъртвия бухал. Тя постоя няколко секунди, сякаш искаше да се увери, че той е мъртъв, и уплашено цамбурна във водата.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.